

STUDIEDAG VOOR **VERZORGENDEN,**
VERPLEEGKUNDIGEN EN DEMENTIE
ZORGPROFESSIONALS

DEMENTIE WIJZER

VRIJDAG
15 MAART 2019

FIGI THEATER
ZEIST

IN 9 STAPPEN!

Accreditatie wordt aangevraagd bij het kwaliteitsregister V&V voor 4 uur

AANMELDEN KAN OP **WWW.MARKTWO.NL**

Een succesvolle begeleiding van iemand die lijdt aan dementie, staat of valt met een goede voorbereiding en een liefdevolle aanpak van degene die hem of haar verzorgt en/of verpleegt. Voor mensen met dementie is het natuurlijk belangrijk dat hun begeleider weet hoe de aandoening zich ontwikkelt en welke fasen we onderscheiden, maar misschien is het nog wel belangrijker dat hij de mens achter de dementie blijft zien en ervoor waakt hem of haar niet te gaan behandelen als 'een geval.'

Iemand verzorgen die zichzelf steeds meer verliest, doet een groot (psychologisch) beroep op degene die deze taak op zich neemt, maar is met een goede houding en het nodige geduld ook een hele mooie ervaring waarbij de mens met dementie volledig in zijn of haar waarde wordt gelaten, en benaderd kan worden als een mens met wie het soms wel en soms niet aangenaam vertoeven is.

Tijdens deze studiedag geven we het woord aan Paul Jansen, ras-optimist en specialist in zorg en welzijn rond (ouderen met) dementie. Aan de hand van herkenbare voorbeelden, praktische tips en met de nodige humor, zal hij ons zorgverleners 'dementiewijzer' maken, want dat is zijn missie.

Over Paul Jansen

Paul Jansen (1955) is sociaal gedragswetenschapper en werkte tot februari 2018 voor het BreinCollectief van Anneke van der Plaats waar hij wetenschappelijk en vakinhoudelijk adviseur was en hoofddocent op het gebied van hersenkunde & omgevingszorg.

Anneke van der Plaats beschreef hem in haar aanbeveling in 2016 als volgt: "Paul is origineel, filosofisch, anders denkend, verrassend en soms provocerend. Hij zet ons allemaal aan tot het kritisch beschouwen van de lang gebruikte (of gangbare) concepten in de dementiezorg."

Met vriendelijke groet,
Steven Korteling, cursusmanager Mark Two Academy

PROGRAMMA

12.00 uur	Registratie en inlooplunch	15.30 uur	Pauze
12.30 uur	Dementiewijzer: stap 1 t/m 3	15.50 uur	Dementiewijzer: stap 7 t/m 9
13.50 uur	Pauze	17.10 uur	Einde programma, napraten en borrelen.
14.10 uur	Dementiewijzer: stap 4 t/m 6		

DEMENTIEWIJZER IN 9 STAPPEN

1

Kijk wat iemand nodig heeft

De meeste ouderen verliezen geleidelijk aan hun status. Wanneer mensen gaan dementeren, gaat dit in een stroomversnelling. Veel mensen met dementie hebben niemand meer in hun omgeving die ze complimentjes geeft, die ze laat weten dat ze er mogen zijn, of die een serieus gesprek met ze voert. Daardoor kunnen ze gespannen of gefrustreerd raken. Als verzorgende of verpleegkundige kunnen (en moeten) wij hun situatie een beetje verzachten. Stap 1: Met echte aandacht, gemeente complimenten en een luisterend oor het verschil kunnen maken tussen een gespannen en een ontspannen bewoner.

2

Leer communiceren

Het kan erg lastig zijn om te communiceren met iemand die lijdt aan een vorm van dementie, zoals bijvoorbeeld Alzheimer. Alledaagse vragen zoals: 'wat heeft u vandaag gedaan?', of 'hoe laat komt uw bezoek?' kunnen iemand erg onzeker maken omdat hij of zij het antwoord niet meer weet. Het is daarom belangrijk dat we weten hoe we zo goed mogelijk contact kunnen maken met een persoon met dementie. Wat zijn de valkuilen? En wat moeten we vooral wél doen? Dat bespreken we bij stap 2.

3 **Heb geduld**

In tegenstelling tot wat veel mensen denken, maken we juist tijdwinst wanneer we de tijd nemen voor iemand met dementie. Haastige handelingen bezorgen vaak veel stress, met als gevolg dat we extra veel tijd kwijt zijn om de patiënt weer rustig te krijgen. Het is dus belangrijk dat we geduld hebben met mensen met dementie zodat we hen niet onnodig van streek maken. Hoe we dat het beste kunnen aanpakken, staat centraal in stap 3.

4 **Geen 'leugentjes om bestwil'**

Soms willen we met de beste bedoelingen iemand met dementie geruststellen door iets te zeggen dat niet (helemaal) klopt. Dat kan zijn omdat we niet goed weten wat we moeten zeggen, of omdat we denken dat hij of zij het straks toch weer vergeten is. Maar vaak voelen mensen met dementie het nog haarfijn aan wanneer iemand niet de waarheid spreekt. Ook wanneer we denken dat ze het misschien niet door hebben. Zo'n 'leugentje om bestwil' kan dus grote schade aanrichten aan de vertrouwensband tussen ons en de persoon met dementie. Wat we ook gaan zeggen, we moeten dus wel zorgen dat het klopt! Tijdens deze stap onderzoeken we hoe we dat het beste kunnen doen en of er misschien nog andere manieren zijn om creatief om te gaan met de waarheid.

5 **Wees positief**

Iemand met dementie kan soms heel somber zijn of is soms de hele dag aan het mopperen. Als we niet oppassen kan deze negatieve sfeer ons eigen humeur of dat van andere bewoners ook flink verpesten. Toch is het, juist in de omgang met mensen met dementie, erg belangrijk dat we ons goede humeur weten te bewaren. Ook als het even tegenzit. Spiegelen is een goed werkende techniek bij mensen met dementie; een blij en vrolijk gezicht kan namelijk heel aanstekelijk kan werken. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we positief te blijven en met een lach op ons gezicht de mensen tegemoet treden? En bestaan er nog andere manieren om patiënten af te leiden van hun eigen slechte humeur?

6 **Waak voor saai (rust roest)**

Wanneer er dan eindelijk eens iets 'gebeurt' in het leven van iemand met dementie, schieten veel verzorgers onmiddellijk in de stress en spreken ze meteen van 'onrust'. Vervolgens wordt die 'onrust' zo snel mogelijk weggewerkt. Het gevolg is dat de mensen met dementie zich nog meer gaan vervelen en zich na verloop van tijd ongelukkig gaan voelen. Wat is er immers geestdodender dan een teveel aan rust? Zorg daarom voor voldoende activiteit. Een beetje 'reuring' doet de mens goed!

7 **Zie de mens achter de dementie!**

Achter ieder 'geval' van dementie zit een mens met een uniek levensverhaal. Door de eventuele (gedrags-) veranderingen die dementie veroorzaakt, verliezen de omstanders dat soms uit het oog. Toch is het voor de eigenwaarde van iemand met dementie juist heel belangrijk dat we hem of haar als een persoon blijven zien en blijven luisteren naar hun verhaal. Aandacht voor het leven dat iemand geleid heeft (of nog steeds leidt!), of voor iemands dierbaarste – of treurigste – herinneringen, zorgt ervoor dat de persoon met dementie zich serieus genomen voelt en verbetert het contact met de verzorger. Stap 7 gaat over hoe we zo iemand weer het gevoel kunnen geven dat hij of zij bijzonder is.

8 **Stimuleer eigen regie.**

Vaak hebben we de neiging om taken van ouderen waar we om geven, over te nemen. Het is natuurlijk lief bedoeld, die 'kom maar, dat doe ik wel even', maar ondertussen ontzeggen we die ander dan wel de regie over zijn eigen leven. Dat is niet altijd gewenst. Zoals een mevrouw met dementie het eens verwoorde: "Ik heb misschien niet meer het oordeelsvermogen dat ik had, maar ik kan nog steeds beslissingen nemen. Laat me zelf kiezen. Dit zal me het gevoel geven dat ik ergens deel van uitmaak.' Het is belangrijk dat anderen, juist ook mensen met dementie, zelf beslissingen mogen blijven maken en doen wat ze willen en kunnen. Stap 8 gaat over het stimuleren van eigen regie en het zoveel mogelijk in stand houden van autonomie.

9 **Zorg voor sociale verbinding**

Eén van grootste basisbehoeften van de mens is om zich sociaal verbonden te voelen. Dat geldt ook voor mensen met dementie, hoewel hun verzorgers dat weleens lijken te vergeten. Dat is ook niet zo vreemd, want iemand die hieraan lijdt wil vaak niet zoveel meer en kan ook niet zoveel meer. Het gevolg is echter dat die persoon dan steeds meer geïsoleerd raakt en zich steeds eenzamer gaat voelen. Het is daarom belangrijk dat we altijd naar mogelijkheden blijven zoeken om mensen met dementie in contact te houden (of te brengen) met anderen.

DEMENTIE WIJZER

Datum

Vrijdag 15 maart 2019

Locatie

Figi Theater Zeist

Doelgroep

Verzorgenden, verpleegkundigen en andere dementie zorgprofessionals

Accreditatie

Accreditatie wordt voor 4 uur aangevraagd bij het Kwaliteitsregister Verpleegkundigen & Verzorgenden.

Aanmelden

Aanmelden kan op www.marktwo.nl

Kosten

De kosten voor deelname bedragen € 199,-. Mark Two Academy is als geregistreerde instelling voor Kort Beroepsonderwijs (CRKBO) vrijgesteld van BTW.

Annuleren

Tot twee weken voor de cursusdatum kun je, uitsluitend schriftelijk annuleren. Wij brengen dan € 25,- annuleringskosten in rekening. Daarna ben je het volledige cursusbedrag verschuldigd. Je kunt dan nog wel een collega in jouw plaats laten deelnemen.

Meer informatie

Steven Korteling, cursusmanager

Tel. 033 4345730

Email: skorteling@marktwo.nl

AANMELDEN KAN OP **WWW.MARKTWO.NL**